

19. september 2008
STHE/bw

Videnskabsminister Helge Sander
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K.

Kære Helge Sander.

Vedr.: Evt. overhead af forskningsbevillinger fra private fonde.

Jeg henvender mig til dig på vegne af Carlsbergfondet, Novo Nordisk Fonden, Villum Kann Rasmussen og Velux fondene samt Lundbeckfonden. De nævnte fonde bidrager årligt til finansieringen af dansk forskning med mellem en halv og en hel milliard kr. Fra vore kontakter med universiteterne, har vi forstået, at nye bevillingsprincipper bl.a. i relation til huslejebetaling har medført et pres på universiteterne for at opkræve overhead på modtagne eksterne forskningsbevillinger. Vi har erfaret, at de statslige forskningsråd samt Grundforskningsfonden er blevet pålagt at betale et overhead på 35 pct. af givne forskningsbevillinger.

Ovennævnte private fonde ønsker overfor Videnskabsministeriet at påpege, at fondene principielt ikke ønsker at finansiere overhead. Vi finder, at indførelsen af en fast overhead på private forskningsbevillinger vil kunne betragtes som en afgift på uddelinger, og dermed kunne hæmme incitamentet fra fondenes side til at øge uddelingerne. Vi er opmærksomme på, at universiteterne står overfor et reelt finansieringsproblem, idet vi forstår, at det statslige tilskud til bygningsoverhead ved eksterne projekter er bortfaldet fra 2008. Vi finder det væsentligt, at denne problemstilling løses, og vil gerne hermed bidrage med forslag til en sådan løsning.

Løsningen er ikke at indføre en generel "overheadafgift" på private forskningsbevillinger, men snarere at Videnskabsministeriet i højere grad økonomisk belønner universiteter, der kan tiltrække eksterne midler, ved som minimum at dække følgeomkostningerne herved. I brev af den 22. marts 2007 foreslog Lundbeckfonden således Videnskabsministeriet, at man overvejer at udmønte en del af globaliseringsmidlerne, som en forøgelse af basismidlerne i forhold til de eksterne forskningsbevillinger, som universiteterne kunne tiltrække. Det vi ser nu, synes at være en tendens i den stik modsatte retning.

Ovennævnte forskningsfinansierende fonde foreslår derfor, at universiteternes basismidler forøges med f.eks. 50 pct. af de beløb, det enkelte universitet kan tiltrække i ekstern forskningsfinansiering fra private fonde. Herigennem opnås udover dækning for overhead også et yderligere beløb til nødvendig styrkelse af basismidlerne hos de universiteter, hvis forskning har så høj en kvalitet, at de kan tiltrække betydelige eksterne midler.

Jeg håber, at ovennævnte forslag vil kunne indgå i de aktuelle overvejelser om fordelingen af de øgede offentlige midler til forskningen i de kommende år. Forskningsbevillingerne fra de private fonde er glædeligvis også i vækst i disse år, en udvikling som vil kunne fremmes, hvis universiteternes incitament til at søge eksterne midler yderligere styrkes, som foreslået ovenfor.

Repræsentanter for de nævnte fonde er til rådighed for en nærmere drøftelse af indholdet i dette brev.

Med venlig hilsen – på vegne af fondene

Steen Hemmingsen
Direktør
LUNDBECKFONDEN

Cc: Direktionen Carlsbergfondet, Novo Nordisk Fonden, Velux- og Villum Kann Rasmussen fondene, Folketingets udvalg for videnskab og teknologi (via e-mail).